

KOMUNIKAT PRASOWY

70. rocznica walk z udziałem polskiej 1. Dywizji Panczernej w Bitwie o Normandię Montormel, 20-23 sierpnia 2014

Departament Orne, we współpracy z Memoriałem Montormel oraz Ambasadą RP we Francji, organizuje w sierpniu b.r. szereg uroczystości dla uczczenia 70. rocznicy zamknięcia kotła Falaise-Chambois przez polską 1. Dywizję Pancerną, które zakończyło bitwę w Normandii.

1. Wizyty i uroczystości

a. 20 i 21 sierpnia: zwiedzanie z przewodnikiem – śladami 1. Dywizji Panczernej

20 sierpnia:

- Zwiedzanie z przewodnikiem w języku angielskim: 10 osób z Belgii i Holandii

21 sierpnia:

- Zwiedzanie z przewodnikiem w języku polskim dla około 60 osób: 40 motocyklistów, uczestników 4. rajdu „Patria”, 13 członków rodzin kombatantów, 5 osób z ekipy technicznej i 2 dziennikarzy z „Radia Rzeszów”.

Program zwiedzania pola bitwy (godziny podane są w przybliżeniu)

- 9.30: Saint Aignan de Cramesnil;
- 11.00: Saint Sylvain i wzgórze 111;
- 14.00: Jort: przekroczenie rzeki Dives przez 10. Pułk Strzelców Konnych;
- 15.45: Les Champeaux;
- 16.30: Montormel.

b. 22 i 23 sierpnia: oficjalne uroczystości 70. rocznicy zakończenia Bitwy o Normandię

W uroczystościach wezmą udział oficjalne delegacje z Polski, Stanów Zjednoczonych i Kanady. Polskę reprezentować będą Marszałek Sejmu Ewa Kopacz, Ambasador RP we Francji Tomasz Orłowski oraz weterani z Polski i Wielkiej Brytanii. Francję reprezentować będzie Sekretarz Stanu ds. kombatantów Kader Arif.

22 sierpnia: Oficjalny hołd

- Montormel, 15.00-18.00:
 - Odślonięcie popiersia Generała Maczka z udziałem przedstawicieli polskich i francuskich władz państwowych, oraz syna Generała;
 - Przemówienie i złożenie wieńców przy akompaniamencie orkiestry 27. Batalionu Strzelców Alpejskich;
 - Msza święta, odprawiona przez biskupa Séz ks. Jacques’a Haberta, z udziałem Rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji ks. Stanisława Jeża;
 - Inauguracja rzeźby Europejskiej Drogi Pokoju pt. „Skrzydła Pokoju” autorstwa Moniki Osieckiej.
- Argentan, 21:00:
 - Spektakl muzyczny pt. „Pamięci naszych ojców” odwołujący się do filmów i utworów związanych z II wojną światową.

23 sierpnia:

- Urville-Langannerie:
 - 10:00 - Msza święta na polskim cmentarzu wojskowym w Urville-Langannerie odprawiona przez Rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji ks. Stanisława Jeża.

- Montormel:
 - Po południu: prezentacja stu pierwszych egzemplarzy komiksu „Les Lions de Maczek” i składanie autografów przez autora, Philippe’a Zatka;
 - 15.30 - Koncert w wykonaniu 27. Batalionu Strzelców Alpejskich;
 - 17.00 - Wykład wygłoszony przez profesora historii Jean Quellien, oraz wspomnienia ludności cywilnej na temat zakończenia Bitwy o Normandię.
- Argentan:
 - 21.00 - Spektakl muzyczny pt. „Pamięci naszych ojców”.
- Chambois:
 - 21:30 - Spektakl pt. „Ostatnie dni Bitwy o Normandię” i bal kostiumowy 1944.

c. Uczestniczące grupy zorganizowane

- Uczestnicy rajdu motocyklowego „Patria” przebiegającego śladami 1. Dywizji Pancерnej, którzy już po raz czwarty przyjadą na pola Bitwy o Normandię. Grupa składa się z 45 osób, które przejadą trasą przebytą przez oddziały Generała Maczka z Normandii do Niemiec przez Belgię i Holandię. Towarzyszyć im będzie 13 przedstawicieli rodzin i potomków Maczkowców z Polski, Szkocji i Australii;
- 100. Poznańska Drużyna Harcerzy im. Generała Stanisława Maczka: na wzgórzu 262 stanie obozowisko, w którym przebywać będzie około 60 harcerzy, część z nich w strojach z okresu drugiej wojny światowej, którzy odtworzą i zaprezentują elementy wojskowej poczty polowej i namiotu transmisyjnego, by pokazać sposób ich funkcjonowania.

2. O bitwie pod Falaise, ostatniej bitwie w Normandii

W połowie sierpnia 1944 r., po 72 dniach walki, aliantom udaje się otoczyć wojska niemieckie w dolinie Dives dzięki zasadzce, w którą wpada około 100 tys. niemieckich żołnierzy. W trakcie walk toczących się nieprzerwanie między 19 a 21 sierpnia, niemieckie pułki usiłują wydostać się z kotła. Polska 1. Dywizja Pancerna, zamykając im drogę do wyjścia w strefach obrony Chambois i Montormel, odiera nieprzerwane ataki Niemców, a także nieoczekiwany kontratak na tyłach przeprowadzony przez słynący z okrucieństwa 2. Korpus Pancerny SS.

W wyniku krwawych walk 40 tys. Niemców zostaje wziętych do niewoli, a 10 tys. zostaje zabitych. Cztery dni po kapitulacji ostatnich niemieckich oddziałów w Tournai-sur-Dives Paryż odzyskuje wolność.

Prowadzący ku polskim pozycjom w Montormel „korytarz śmierci” jest jedynym polem bitwy, gdzie spotkali się Anglicy, Kanadyjczycy, Polacy, Amerykanie, Francuzi i Niemcy w walce, która zadecydowała o losach Bitwy o Normandię. Generał Eisenhower tak wspominał to miejsce: „przeszedłem przez całe pole, oglądając sceny, które mógłby opisać tylko Dante. Momentami szło się wyłącznie po rozkładających się ludzkich szczątkach. To jedna z największych wojennych rzezi.” Brytyjski marszałek Montgomery uważał, że był to „początek końca wojny”.

3. O Muzeum Memoriału Montormel

Memoriał w Montormel znajduje się na wzgórzu 262, zwanym „Maczuga”. Pod koniec sierpnia 1944 r. miejsce to stało się krwawym polem bitwy w związku z zamknięciem kotła Falaise-Chambois. Pierwszy pomnik został tu wzniesiony w 1965 r. z okazji 20. rocznicy walk. W 1994 r. powstało muzeum otwarte przez cały rok.

Wystawa muzeum, której przejście trwa około godziny, a której opisy dostępne są w językach polskim, francuskim, angielskim, i niemieckim, obejmuje mapę animowaną i opis pola bitwy, archiwalny film oraz kolekcję pamiątek. Oprócz stałej ekspozycji Memoriał organizuje także inne wydarzenia takie jak np. zwiedzanie pola bitwy, konferencje, spotkania, itp.

4. Kontakt

- **Zwiedzanie z przewodnikiem – szlakiem 1. Dywizji Pancерnej:**
Jacques WIACEK: jacqueswiacek@yahoo.fr, +33 6 13 23 63 18

- **Muzeum Memoriał Montormel:**
Stéphane JONOT / Frédéric NORMAND: memorial.montormel@orange.fr, + 33 2 33 67 38 61
www.memorial-montormel.org

- **Kontakt prasowy Ambasady RP w Paryżu:**
Monika MIZGIER : paris.amb.info@msz.gov.pl, + 33 1 43 17 34 05

- **Kontakt prasowy departamentu Orne:**
Carole RAUBER: c.rauber@ornetourisme.com, + 33 2 33 28 83 66